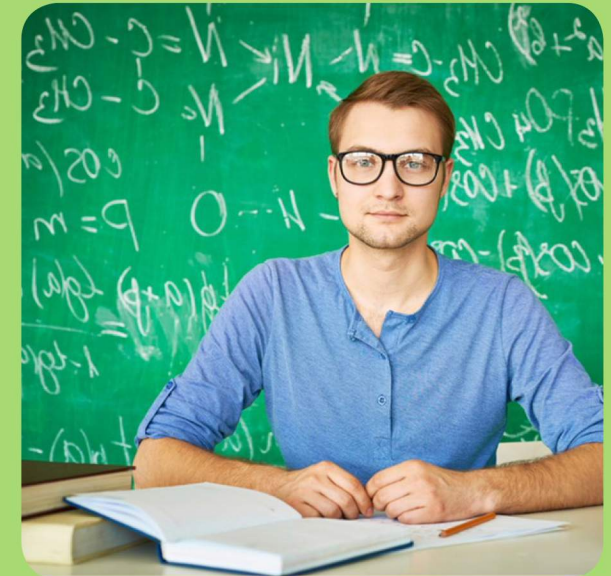

یه مطلب باکلاس

مهارت حل مساله

امین ناییبی - مشاور تحصیلی

یکی از مهمترین مهارت‌هایی که در مقطع متوسطه اول به ما آموزش داده می‌شود مهارت حل مساله است این مهارت را می‌توان یکی از کاربردی‌ترین مهارت‌هایی دانست که تا پایان تحصیلاتان از آن استفاده خواهید کرد. از مهمترین نکاتی که برای یادگیری این مهارت باید به آن دقت کنید عبارتند از:

۱- آشنایی با روش‌های اصلی حل مساله

روش‌های زیادی برای حل مساله وجود دارد و طبق طبقه بندی کتاب درسی هشت الگو از بقیه مهم‌تر هستند مثل الگو بایی، رسم شکل، سعی و خطا و... در ابتدا برای درک بهتر هر روش تعدادی مساله با هر یک از روش‌ها حل کنید تا روند هر کدام را به خوبی بفهمید نگران زمان بر بودن این کار نباشید سعی کنید قدم به قدم هر روش را پیاده کنید تا کاملاً به همه روش‌ها مسلط شوید. به تمرین‌های کتاب درسی اکتفا نکنید برای تسلط به مهارت حل مساله به یک کتاب کمک آموزشی نیاز دارید سعی کنید به کمک مشاور یا معلم خود کتابی مناسب با سطح علمی‌تان تهیه کنید و برای حل تمرین‌های آن وقت بگذارید.

۲- روش‌هایی که با آنها راحت‌تر هستید

به مرور زمان احساس خواهید کرد که با چند روش راحت‌ترید و بیشتر مسایل را با آن روش‌ها حل می‌کنید مهم‌ترین نتیجه‌ای که این تمرین خواهد داشت همین است که شما روش‌های خاص خودتان را پیدا کنید نگران نباشید که راه حل دیگران با شما متفاوت است در مقدمه کتاب ریاضی گفته شده هر روشی که به جواب درست برسد باید مورد قبول باشد و معلمین محترم باید برای روش‌های مختلف وقت بگذارند و دانش‌آموزان روش‌های‌شان را برای دیگران توضیح دهند.

۳- رسم شکل

هرچند رسم شکل یکی از روش‌های مستقل حل مساله است اما در تمام روش‌ها با رسم شکل درک بهتری از صورت مساله پیدا می‌کنید و احتمال اینکه بتوانید آن را حل کنید بیشتر است سعی کنید برای تمام مسائل شکل بکشید. بارسم شکل احتمال اینکه روش بهتری را انتخاب

کنید بیشتر است و احتمال خطا در حل‌تان کمتر می‌شود.

۴- حدس و یا تخمینی برای محدوده پاسخ داشته باشید

هنگامی که جواب مساله را به دست آوردید از خودتان بپرسید آیا این جواب منطقی است؟ مثلاً در سوالی که گفته شده محیط باغچه چقدر است؟ و جواب ما پانزده سانتی متر مربع است! این جواب منطقی نیست و باید راه حل‌تان را چک کنید.

سعی کنید به صورت تقریبی محدوده‌ی جواب قابل قبول را حدس بزنید. این مهارت باعث می‌شود نگاه دقیق‌تری به مسایل و محیط اطرافتان داشته باشید، مثلاً حجم یک لیوان و یا مساحت یک خانه در چه محدوده‌ای است؟ این مهارت نیز در طول سال تحصیلی با واقعی مطرح کردن اطلاعات صورت مساله در کتاب درسی در شما تقویت می‌شود.

۵- قبل از حل مساله مسیر تقریبی حل را در ذهن‌تان رسم کنید

قبل از اینکه حل مساله را شروع کنید اول فکر کنید که در قدم اول چه چیزی را به دست خواهید آورد؟ در قدم بعدی چه چیزی محاسبه خواهد شد؟ والی آخر... اگر مسیر حل را در ذهن‌تان نداشته باشید اغلب وقتتان تلف می‌شود و بعد از کارهای اولیه‌ای که به ذهن‌تان می‌رسد حل مساله متوقف خواهد شد این مهارت را جدی بگیرید برای تقویت این مهارت در ابتدا قدم‌هایی که در حل مساله انجام خواهید داد را روی کاغذ رسم کنید مثلاً در مساله‌ای که گفته‌توپی از فاصله‌ی ۱۰ متری زمین رها میشود و هر بار که به زمین برخورد میکند نصف

ارتفاعی که رها شده بالا می آید بعد از ۳ بار برخورد چه مسافتی را طی می کند؟

۱- رسم شکل

۲- نوشتن مسافت طی شده قبل از برخورد با زمین

۳- نوشتن مسافت طی شده بعد از برخورد با زمین

۴- جمع کردن مسافت های محاسبه شده

با این کار هنگام حل مساله سر در گم نخواهید بود.

۶- تمرین و تکرار راز موفقیت است

سعی کنید در پایه هفتم و هشتم مسایل زیادی حل کنید، تا کاملا با مهارت حل مساله آشنا شوید زیرا این مهارت علاوه بر اینکه تا پایان تحصیلاتتان با شما همراه خواهد بود در زندگی روزمره تان هم کاربرد خواهد داشت.

مسایل را به دلیل شباهت به هم رها نکنید. هر مساله نکته جدیدی برای آموختن دارد صبور باشید گاهی یک مساله ممکن است ساعت ها وقتتان را بگیرد نگران نباشید زیرا برخی نکات هر چند هم که به شما آموزش داده شده باشد به خوبی آنرا درک نخواهید کرد تا زمانی که خودتان هنگام حل مساله با آنها درگیر شده و آنها را بیاموزید. و در پایان باید این نکات را به صورت عملی تمرین کنید، دوره متوسطه اول را دوره استفاده از چک نویس می دانند شاید تا به حال فقط با خواندن مباحث را یاد می گرفتید اما ماهیت مطالب در متوسطه به صورتی است که باید همه چیز را بنویسید زیرا حل مسایل کمی طولانی تر شده و نوشتن به تمرکز بیشتر و درک ارتباط مطالب کمک زیادی میکند پس همیشه هنگام مطالعه کاغذ چک نویس در کنارتان باشد.